

APPLICATION OF SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY IN MANAGING
CONSTRUCTION SMEs IN THAILAND

The Engineering Institute of Thailand under H.M. The King's Patronage

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและ
ขนาดย่อมในประเทศไทย

APPLICATION OF SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY IN MANAGING CONSTRUCTION
SMEs IN THAILAND

ทรงพล วันสูงเนิน¹ และปิยนุช เวทย์วิวรรณ²

¹นิสิตปริญญาโท ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างบริษัทอายุน้อยกว่า 10 ปี (อายุน้อย) บริษัทอายุ 10-20 ปี (อายุกลาง) และบริษัทอายุมากกว่า 20 ปี (อายุมาก) แบบสอบถามมีข้อคำถามทั้งสิ้น 81 ข้อ ภายใต้อะไร 3 องค์ประกอบหลัก ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันในตัว รวมถึง 2 เงื่อนไขพื้นฐาน ความรู้ และคุณธรรม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) ของข้อมูลจำนวน 183 ชุด พบว่า ความพอประมาณมีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x}=3.767$) และเป็นด้านเดียวที่ไม่มีมีความแตกต่าง ขณะที่อีก 4 ด้านพบความแตกต่าง โดยบริษัทอายุกลางมีการบริหารจัดการได้ดีกว่าบริษัทอายุน้อยเช่น มีการประเมินความพึงพอใจลูกค้าอย่างเป็นระบบ (ความรู้) มีการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด (คุณธรรม) โดยมีค่าเฉลี่ยของความแตกต่างอยู่ในระดับ 0.29-0.49 ส่วนบริษัทอายุมากมีการบริหารจัดการได้ดีกว่าทั้งบริษัทอายุน้อยและกลางเช่น มีเทคโนโลยีก่อสร้างที่ดี (ความรู้) มีการประมาณรายรับรายจ่ายที่แม่นยำ (ความมีเหตุผล) มีเครื่องจักรพิเศษที่คู่แข่งไม่มี (ภูมิคุ้มกันในตัว) โดยมีค่าเฉลี่ยของความแตกต่างอยู่ในระดับ 0.47-0.83 ผลที่ได้จากงานวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยให้เกิดความยั่งยืนในอนาคตต่อไปได้

คำสำคัญ: การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, ผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม, การบริหารจัดการ

ABSTRACT

The study aims to application of Sufficiency Economy concept in managing construction SMEs in Thailand, by comparing between three range of age, less than 10 years old company, 10-20 years old company and older than 20 years old company. The questionnaire consists of 81 questions following three compositions, moderation, reasonableness and self-immunity, including two conditions, knowledge and moral, that according to the philosophy of Sufficiency Economy. From the One-Way ANOVA analysis of variances, there were 183 set of questionnaires. The results show that moderation is the most action ($\bar{x}=3.767$) and just the only composition that there were no differences in all ages while there were differences from 4 composition, the company 10-20 years old can managing better than the company less than 10 years old such as, have customer satisfaction systematically estimation (knowledge), compliance with the environmental laws strictly (moral) there was mean difference in the range of 0.29-0.49. The company older than 20 years old can managing

better than the company which less than 10 years and 10–20 years old such as, good construction technology (knowledge), the right income and expense estimation (reasonableness), have a special machines which no competition have (self-immunity) There was mean difference in the range of 0.47–0.83. Improvement in such area would increase capability and efficiency of Thai construction SMEs which will result in sustainable competitiveness of Thai construction industry as a whole.

KEYWORDS: Application of Sufficiency Economy, Contractor of Construction SMEs, Management

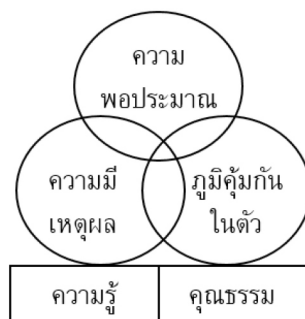
1. บทนำ

บริษัทขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs) มีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว ดังนั้นการพัฒนาและการเจริญเติบโตของบริษัท SMEs ในอุตสาหกรรมก่อสร้างจึงมีความสำคัญมากในทุกประเทศ เนื่องจาก SMEs ที่มีพื้นฐานที่แข็งแกร่งจะมีความสามารถในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพสูงให้แก่ประเทศได้ [1] นอกจากนี้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างยังจำเป็นต้องมีทั้งบริษัทขนาดใหญ่ และ SMEs เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงสูงจึงจำเป็นต้องมี SMEs ที่มีความแข็งแกร่ง มีคุณภาพสูงเพื่อที่จะผลักดันให้ภาพรวมของอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพ ยกขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมนี้ของประเทศ สร้างนวัตกรรมและการเจริญเติบโตในอุตสาหกรรมนี้ให้ได้ แต่จากข้อมูลสำนักสถิติแห่งชาติกลับพบว่าระยะเวลาในการดำเนินการหรืออายุของสถานประกอบการก่อสร้างซึ่งส่วนใหญ่เป็น SMEs โดยร้อยละ 40 มีอายุน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 42 มีอายุระหว่าง 10-20 ปี และน้อยที่สุดคืออายุมากกว่า 20 ปี มีร้อยละ 18 [2] ซึ่งแตกต่างกับประเทศสหรัฐอเมริกา (มีการเก็บข้อมูลในลักษณะเดียวกัน) เป็นอย่างมาก เนื่องจากส่วนใหญ่ร้อยละ 52 มีอายุระหว่าง 45-64 ปี รองลงมาอายุน้อยกว่า 45 ปี มีร้อยละ 40 [3] จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอายุของ SMEs ในอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยยังมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำ ควรมีการนำแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ เนื่องจากเชื่อว่าหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ SMEs เกิดการสะสมความรู้ในองค์กรและเกิดความยั่งยืนขึ้นได้ นอกจากนี้ยังเป็นหนทางเพื่อให้ฝ่าวิกฤตทำให้องค์กรอยู่รอดและยั่งยืนได้ [4] เนื่องจากเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนว โดยมีแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท และคำนึงถึงความพอประมาณ ในขณะเดียวกันก็ต้องมีเหตุผลในการกระทำและมีการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวคือ มีการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะรับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม [5]

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นทั้งหลักคิดและหลักปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับ รวมทั้งภาครัฐและหน่วยงานต่าง ๆ ก็สามารถนำปรัชญานี้ไปประยุกต์และใช้ในการบริหารและพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง [6] เห็นได้จากเอกสารทางวิชาการที่รายงานผลการศึกษาและพัฒนางานด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรธุรกิจเพื่อความยั่งยืน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรเพื่อความพอเพียง เป็นต้น

กรอบของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักและสองเงื่อนไขพื้นฐาน [7] โดยองค์ประกอบหลักทั้ง 3 ประกอบไปด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันในตัว ในส่วนของเงื่อนไขพื้นฐานที่จะทำให้บรรลุความพอเพียงได้แก่ ความรู้ และคุณธรรม ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากการรวบรวมข้อมูลในวารสารระดับนานาชาติในด้านการบริหารงานก่อสร้าง เพื่อศึกษาการบริหารองค์กรก่อสร้างที่ใช้ทฤษฎีจากต่างประเทศโดยพบงานวิจัย “การบริหารเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนองค์กรของบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างไทย” [8] โดยเป็นงานวิจัยที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎี Resource-Base-View ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มองว่าทรัพยากรภายในองค์กรเป็นสำคัญที่จะปรับปรุงผลการดำเนินการและประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร [9] จากการศึกษาพบว่าทฤษฎีดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกันกับทฤษฎีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มองทรัพยากรภายในองค์กรเป็นหลักเช่นกัน โดยได้จำแนกความสามารถขององค์กรไว้ 6 ด้าน 14 ยุทธศาสตร์ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การจำแนกการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนองค์กรของบริษัทก่อสร้างไทย

ความสามารถ	ยุทธศาสตร์
1.ความสามารถด้านการตลาด	1.ชื่อเสียงองค์กร
	2.การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า
	3.เครือข่ายธุรกิจ
2.ความสามารถในการจัดหาวัตถุดิบ	4.อำนาจต่อรองกับผู้ค้าวัสดุและผู้รับเหมาช่วง
3.ความสามารถในการก่อสร้าง	5.การบริหารโครงการ
	6.เทคโนโลยีก่อสร้าง
4.ความสามารถทางการเงิน	7.ความมั่นคงทางการเงิน
	8.การบริหารการลงทุนและความเสี่ยงธุรกิจ
5.ความสามารถในการบริหารธุรกิจ	9.การบริหารองค์กรเชิงยุทธศาสตร์
	10.วัฒนธรรมองค์กร
	11.ระบบสารสนเทศ
	12.การบริหารทรัพยากรบุคคล
6.ความสามารถในการเรียนรู้และนวัตกรรม	13.การเรียนรู้ขององค์กร
	14.การพัฒนาและนวัตกรรม

จากนั้น รัฐภูมิ [10] ได้ทำการศึกษาแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าศักยภาพขององค์กรส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานและประสิทธิภาพการทำงานที่ดีเยี่ยมจะส่งผลให้องค์กรอยู่รอดและเติบโตได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นการยืนยันว่าปัจจัยภายในองค์กรเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำรงอยู่ขององค์กร

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้มีการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับ SMEs และได้พัฒนาขึ้นเป็นตัวชี้วัดและตัวบ่งชี้ประเภทธุรกิจขนาดย่อมขึ้น [11] ในปี 2558 ได้มีการสำรวจการบริหารองค์กรโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดเล็กและขนาดกลางในเบื้องต้น [12] ซึ่งเป็นการสำรวจจากกรณีศึกษา 3 บริษัทโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งบทสัมภาษณ์นั้นได้พัฒนามาจากตัวชี้วัดและตัวบ่งชี้ประเภทธุรกิจขนาดย่อม [11] ผลการวิจัยพบว่ากรณีศึกษาทั้ง 3 บริษัทได้คะแนนต่ำในด้านของความมีเหตุผลเนื่องจากขาดการประเมินและวางแผนเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ขาดการกระจายความเสี่ยง รวมถึงมาตรการในการเตรียมพร้อมในช่วงที่ประสบวิกฤตเศรษฐกิจ แต่เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นเพียงการศึกษาในเบื้องต้นซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพจึงไม่สามารถแสดงภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงและการให้คะแนนกับกรณีศึกษาทั้งสามยังมีข้อจำกัดเนื่องจากการให้คะแนนโดยตัวผู้วิจัยเอง งานวิจัยนี้จึงได้ทำการพัฒนาศึกษาให้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างบริษัทอายุน้อยกว่า 10 ปี (อายุน้อย) บริษัทอายุ 10-20 ปี (อายุกลาง) และบริษัทอายุมากกว่า 20 ปี (อายุมาก)

3. วิธีดำเนินงานวิจัย

ในขั้นต้นได้ทำการสืบค้นปัจจัยที่จะนำมาใช้ในการสำรวจการบริหารองค์กรโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในหลายภาคส่วนทั้งในส่วนองศาอุตสาหกรรมก่อสร้างเองและในภาคส่วนอื่นๆ เช่น วารสารระดับนานาชาติ วารสารในประเทศ หนังสือ รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยก่อนออกแบบสอบถามได้นำปัจจัยไปทำการตรวจสอบเนื้อหา (Validity) กับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทดสอบเนื้อหานี้ได้กระทำผ่านแบบสอบถามโดยภายหลังการทดสอบเนื้อหาทำให้ได้ข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 81 ข้อภายใต้ 3 องค์ประกอบหลักและ 2 เงื่อนไขพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ทำการออกแบบสอบถามเบื้องต้นจำนวน 20 ชุดจากนั้นใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) [13] พบว่ามีค่า Cronbach Alpha มากกว่า 0.7 ในทุกด้าน (ความพอประมาณ, ความมีเหตุผล, การมีภูมิคุ้มกันในตัว, ความรู้, คุณธรรม)

ในส่วนของแบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของบริษัท เช่น ระยะเวลาดำเนินการ กลุ่มลูกค้าที่สร้างรายได้ให้บริษัท จำนวนบุคลากร มูลค่าก่อสร้างเฉลี่ยต่อปี เป็นต้น และในส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับบริหารองค์กรโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการตอบแบบสอบถามเป็นการให้คะแนนทั้ง 81 ข้อ โดยอยู่ในรูปแบบที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถทำได้ด้วยตนเอง ระดับการให้คะแนนเป็นแบบ Likert Scale ตั้งแต่ 1-5 คะแนน โดยมีความหมายไม่จริงเลย ถึง จริงที่สุด

บริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างในงานวิจัยนี้หมายรวมถึง ผู้รับเหมาหลัก ผู้รับเหมาช่วง และผู้ที่เป็ทั้งผู้รับเหมาหลักและช่วงจำนวนเท่าๆกัน กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสืบค้นจากฐานข้อมูลสมาชิกของสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยการออกแบบสอบถามได้กระทำโดยวิธีการนำส่งด้วยตนเอง จดหมาย E-mail และแบบสอบถามออนไลน์โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นผู้บริหารระดับสูง ในการออกแบบสอบถามครั้งนี้ได้ออกไปเป็นจำนวน 758 ชุดโดยได้รับตอบกลับมาทั้งสิ้น 212 ชุด (27.97%) และได้มีการตัดออกไป 29 ชุด (3.83%) เนื่องจากความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล คงเหลือทั้งสิ้น 183 ชุด (24.14%) โดย 36.1% เป็นบริษัทอายุน้อยกว่า 10 ปี (อายุน้อย) 54.1% เป็นบริษัทอายุ 10-20 ปี (อายุกลาง) และ 9.8% เป็นบริษัทอายุมากกว่า 20 ปี (อายุมาก)

ในส่วนของการวิเคราะห์ได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยเริ่มจากการตรวจแบบสอบถามบันทึกผลคะแนนลงในโปรแกรมสำเร็จรูปลำดับถัดมานำคะแนนมาวิเคราะห์ผลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ค่าความแปรปรวนในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไปโดยจะทำการวิเคราะห์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

4. ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษา พบว่าความพอประมาณเป็นด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{x} = 3.767$) ในบริษัททุกช่วงอายุ รองลงมาเป็น ความมีเหตุผล คุณธรรม ภูมิคุ้มกันในตัว และความรู้ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2 โดยการบริหารจัดการเรื่องที่มีการปฏิบัติมากในทุกช่วงอายุได้แก่ มีการดูแลรับผิดชอบหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ ($\bar{x} = 4.64$, คุณธรรม) มีการจ่ายเงินให้กับผู้ค้าวัสดุและผู้รับเหมาช่วงตรงเวลาเสมอ ($\bar{x} = 4.52$ ความพอประมาณ) และมีประวัติการชำระหนี้ตลอดจนเครดิตที่ดีมายาวนาน ($\bar{x} = 4.49$ ความพอประมาณ) ในส่วนการบริหารจัดการเรื่องที่มีการปฏิบัติน้อยได้แก่ มีการผลิวัสดุก่อสร้างขึ้นเอง หรือมีการรับซื้อจากชุมชนใกล้เคียง ($\bar{x} = 1.53$, ความรู้ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันในตัว) และมีวิธีการในการสรรหาคนดี-คนเก่งเข้ามาทำงาน ($\bar{x} = 1.64$, ภูมิคุ้มกันในตัว) เมื่อนำบริษัทอายุ น้อย กลาง มาก มาเปรียบเทียบกับกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA) พบว่ามีความแตกต่างกัน 4 ด้าน ยกเว้นเพียงด้านเดียว คือ ความพอประมาณ ส่วนการบริหารจัดการเรื่องที่มีความแตกต่างกันของด้านความมีเหตุผล คุณธรรม ภูมิคุ้มกันในตัว และความรู้จะแสดงอยู่ในตารางที่ 3 ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและอันดับการบริหารจัดการผู้รับเหมาก่อสร้างตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ภาพรวม		บริษัทอายุน้อย		บริษัทอายุกลาง		บริษัทอายุมาก	
	$\bar{X}$	อันดับ	$\bar{X}$	อันดับ	$\bar{X}$	อันดับ	$\bar{X}$	อันดับ
ความพอประมาณ	3.767	1	3.771	1	3.774	1	3.708	1
ความมีเหตุผล	3.488	2	3.426	2	3.501	2	3.646	2
คุณธรรม	3.475	3	3.419	3	3.500	3	3.542	4
ภูมิคุ้มกันในตัว	3.398	4	3.352	5	3.392	4	3.599	3
ความรู้	3.388	5	3.382	4	3.385	5	3.432	5

ตารางที่ 3 การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงอายุโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-Way ANOVA)

การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	บริษัทจำแนกตามอายุ		ผลต่าง $\bar{X}$ (A-B)	S.D.	P
	A	B			
ความพอประมาณ	G3	G1	-.063	.901	.371
		G2	-.066	.860	.369
ความรู้	G3	G1	.050	.085	.015*
		G2	.047	.082	.012*
มีการประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของบริษัทเทียบกับคู่แข่งอยู่เสมอ	G1	G2	.576	.166	.001*
		G3	.404	.278	.148
มีการประเมินความพึงพอใจของลูกค้าอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน	G2	G1	.490	.188	.010*
		G3	-.010	.304	.974
เจ้าหน้าที่โครงการศึกษาสัญญาก่อสร้างโดยละเอียดก่อนเริ่มงานเสมอ	G2	G1	.303	.123	.015*
		G3	-.268	.199	.180
	G3	G1	.571	.207	.006*
		G2	.268	.199	.180
มีเทคโนโลยีก่อสร้างที่ดี โดยมี อัตราการผลิต ความเร็ว คุณภาพ เหนือกว่าคู่แข่ง	G3	G1	.652	.298	.030*
		G2	.833	.287	.004*
คุณธรรม	G3	G1	.123	.092	.009*
		G2	.042	.088	.070
มีการปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดในการควบคุมป้องกันหรือลดปัญหาสิ่งแวดล้อม	G2	G1	.343	.115	.003*
		G3	-.010	.185	.957
เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของชุมชนในบริเวณโดยรอบพื้นที่ก่อสร้าง	G3	G1	.692	.234	.003*
		G2	.561	.225	.014*

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	บริษัทจำแนกตามอายุ		ผลต่าง (A-B)	S.D.	P
	A	B			
ความมีเหตุผล	G3	G1	.220	.066	.000*
		G2	.145	.063	.000*
มีการประมาณรายรับรายจ่ายล่วงหน้าที่น่าเชื่อถือ และมี การปรับเปลี่ยนทันต่อความเปลี่ยนแปลง	G1	G2	.328	.134	.015*
		G3	-.465	.224	.040*
	G3	G1	.465	.224	.040*
		G2	.793	.216	.000*
มีนโยบายชัดเจนในเรื่องการจัดสรรเงินที่ต้องสำรองไว้	G2	G1	.338	.171	.049*
		G3	-.369	.275	.182
	G3	G1	.707	.285	.014*
		G2	.369	.275	.182
มีการสื่อสาร 2 ทางระหว่างผู้บริหารและพนักงาน	G3	G1	.697	.204	.001*
		G2	.470	.196	.018*
มีระบบการประเมินผลการให้บริการ โดยมีตัวชี้วัด ชัดเจนในทุกระดับ (องค์กร,แผนก,โครงการ,บุคคล)	G3	G1	.596	.232	.011*
		G2	.535	.224	.018*
การมีภูมิคุ้มกันในตัว	G3	G1	.247	.096	.001*
		G2	.207	.092	.002*
มีการจ้างฟรีแมนและคนงานบางส่วนในท้องถิ่นไว้เป็น ลูกจ้างประจำ	G1	G2	.404	.150	.008*
		G3	.182	.251	.471
มีการพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพของการก่อสร้างอยู่ เสมอเพื่อรักษากลุ่มลูกค้าเดิมและขยายฐานลูกค้าใหม่	G2	G1	.283	.115	.015*
		G3	-.040	.186	.828
มีนโยบายชัดเจนในเรื่องการจัดสรรเงินที่ต้องสำรองไว้ ¹	G2	G1	.338	.171	.049*
		G3	-.369	.275	.182
	G3	G1	.707	.285	.014*
		G2	.369	.275	.182
มีเครื่องจักรพิเศษที่คู่แข่งไม่มี	G3	G1	.869	.307	.005*
		G2	.732	.296	.014*
มีวิธีการสรรหาคนดี-คนเก่งเข้ามาทำงาน	G3	G1	.702	.219	.002*
		G2	.702	.211	.001*

* = แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05, G1 = บริษัทอายุน้อย, G2 = บริษัทอายุกลาง, G3 = บริษัทอายุมาก

จากตารางที่ 3 สามารถสรุปผลความแตกต่างของการบริหารจัดการผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยได้ โดยพบว่าการบริหารจัดการระหว่างบริษัทอายุน้อยกับบริษัทอายุกลางมีความแตกต่างกันอย่าง โดยการบริหารจัดการที่บริษัท

อายุน้อยมีการบริหารจัดการได้ดีกว่า มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง (0.33-0.58) ดังตารางที่ 4 การบริหารจัดการที่บริษัท อายุกลางบริหารจัดการได้ดีกว่าบริษัทอายุน้อย มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง (0.29-0.49) ดังตารางที่ 5 และการบริหารจัดการของบริษัทอายุมากนั้นมีการบริหารจัดการได้ดีกว่าทั้งบริษัทอายุน้อยและอายุกลาง ซึ่งส่วนใหญ่แตกต่างกันในประเด็นเดียวกัน จึงแสดงผลเพียงการบริหารจัดการที่บริษัทอายุมากบริหารจัดการได้ดีกว่าบริษัทอายุกลางโดยมีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง (0.47-0.83) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 4 การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความแตกต่างกันของบริษัทอายุน้อยและบริษัทอายุกลางโดยบริษัทอายุน้อยมีการบริหารจัดการได้ดีกว่า (มีค่าเฉลี่ยมากกว่า)

การบริหารจัดการตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	บริษัทอายุน้อย $\bar{X}$	บริษัทอายุ กลาง $\bar{X}$	ผลต่าง $\bar{X}$
มีการประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของบริษัทเทียบกับคู่แข่งอยู่เสมอ	ความรู้	3.85	3.27	0.58
มีการจ้างฟรีแมนหรือคนงานบางส่วนในท้องถิ่นไว้เป็นลูกจ้างประจำ	ภูมิคุ้มกันในตัว	3.85	3.44	0.41
มีการประมาณรายรับรายจ่ายล่วงหน้าที่ยั่งยืน และมีการปรับเปลี่ยนทันต่อความเปลี่ยนแปลง	ความมีเหตุผล	3.59	3.26	0.33

ตารางที่ 5 การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความแตกต่างกันของบริษัทอายุน้อยและบริษัทอายุกลางโดยบริษัทอายุกลางมีการบริหารจัดการได้ดีกว่า (มีค่าเฉลี่ยมากกว่า)

การบริหารจัดการตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	บริษัทอายุ กลาง $\bar{X}$	บริษัทอายุ น้อย $\bar{X}$	ผลต่าง $\bar{X}$
มีการประเมินความพึงพอใจของลูกค้าอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน	ความรู้	3.32	2.83	0.49
มีการปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดในการควบคุมป้องกันหรือลดปัญหาสิ่งแวดล้อม	คุณธรรม	3.43	3.09	0.34
มีนโยบายชัดเจนในเรื่องการจัดสรรเงินที่ต้องสำรองไว้	ความมีเหตุผล, ภูมิคุ้มกันในตัว	3.35	3.02	0.33
เจ้าหน้าที่โครงการศึกษาสัญญาก่อสร้างโดยละเอียดก่อนเริ่มงานเสมอ	ความรู้	4.12	3.82	0.30
มีการพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพของการก่อสร้างอยู่เสมอเพื่อรักษากลุ่มลูกค้าเดิมและขยายฐานลูกค้าใหม่	ภูมิคุ้มกันในตัว	3.74	3.45	0.29

ตารางที่ 6 การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความแตกต่างกันของบริษัทอายุกลางและบริษัทอายุมากโดยบริษัทอายุมากมีการบริหารจัดการได้ดีกว่า (มีค่าเฉลี่ยมากกว่า)

การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	บริษัทอายุมาก $\bar{X}$	บริษัทอายุกลาง $\bar{X}$	ผลต่าง $\bar{X}$
มีเทคโนโลยีก่อสร้างที่ดี โดยมี อัตราการผลิต ความเร็ว คุณภาพ เหนือกว่าคู่แข่ง	ความรู้	3.83	3.00	0.83
มีการประมาณรายรับรายจ่ายล่วงหน้าที่เหมาะสม และมีการปรับเปลี่ยนทันต่อความเปลี่ยนแปลง	ความมีเหตุผล	4.06	3.26	0.8
มีเครื่องจักรพิเศษที่คู่แข่งไม่มี	ภูมิคุ้มกันในตัว	3.28	2.55	0.73
มีวิธีการสรรหาคนดี-คนเก่งเข้ามาทำงาน	ภูมิคุ้มกันในตัว	2.28	1.58	0.7
เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของชุมชนในบริเวณโดยรอบพื้นที่ก่อสร้าง	คุณธรรม	2.72	2.16	0.56
มีระบบการประเมินผลการให้บริการ โดยมีตัวชี้วัดชัดเจนในทุกระดับ (องค์กร,แผนก,โครงการ,บุคคล)	ความมีเหตุผล	3.44	2.91	0.53
มีการสื่อสาร 2 ทางระหว่างผู้บริหารและพนักงาน	ความมีเหตุผล	3.50	3.03	0.47

5. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การบริหารจัดการผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมมีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้นเมื่ออายุของบริษัทเพิ่มมากขึ้น โดยบริษัทอายุมากกว่า 20 ปี (อายุมาก) มีการบริหารจัดการได้ดีกว่าบริษัทอายุระหว่าง 11–20 ปี (อายุกลาง) และบริษัทอายุระหว่าง 11–20 ปี (อายุกลาง) มีการบริหารจัดการได้ดีกว่าบริษัทอายุน้อยกว่า 10 ปี (อายุน้อย) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เว้นแต่ “ความพอประมาณ” ที่บริษัทรับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมมีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกันและมีการปฏิบัติมาตั้งแต่ต้น เนื่องจากธุรกิจประเภทนี้เป็นธุรกิจประเภทที่มีความเสี่ยงสูง จึงต้องมีความพอประมาณถือเป็นเรื่องปกติของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการบริหารจัดการที่มีความแตกต่างกันนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาการของอายุของบริษัท โดยในแต่ละช่วงอายุจะมีการมุ่งเน้นปฏิบัติการบริหารจัดการในเรื่องที่แตกต่างกันออกไป โดยจะเห็นว่าในบริษัทอายุน้อยกว่า 10 ปี (อายุน้อย) จะมีการมุ่งเน้นการประเมินจุดอ่อนจุดแข็งของบริษัทเทียบกับคู่แข่ง (ความรู้) เนื่องจากเป็นระยะเริ่มต้นของบริษัท เป็นช่วงที่บริษัทกำลังแสวงหาความถนัดเฉพาะด้านของตนเอง หาความมั่นคงในตลาดที่ตนเองแข่งขัน จึงมีการปฏิบัติในส่วนนี้มากเป็นพิเศษ ต่อมาเมื่อบริษัทมีความเข้มแข็งระดับหนึ่งและต้องการที่จะก้าวต่อไป จึงต้องมีการเน้นการบริหารจัดการในส่วนอื่นเพิ่มมากขึ้น ดังเช่นเมื่อบริษัทอายุน้อยกว่า 10 ปี (อายุน้อย) ดำเนินกิจการมาถึงอายุระหว่าง 11–20 ปี (อายุกลาง) ควรมีการปฏิบัติในเรื่องของ ควรมีการประเมินความพึงพอใจลูกค้าอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน (ความรู้) เนื่องจากลูกค้าคือแหล่งที่มาของรายได้ จึงควรนำผลการประเมินความพึงพอใจนั้นมาพัฒนาปรับปรุง ประสิทธิภาพของการบริการให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าต่อไป เป็นต้น และเมื่อบริษัทอายุระหว่าง 11–20 ปี (อายุกลาง) ดำเนินกิจการมาถึงอายุมากกว่า 20 ปี ควรมีการปฏิบัติในเรื่องของ ควรมีการพัฒนาเทคโนโลยีก่อสร้าง (ความรู้) ลงทุนในเครื่องจักรพิเศษ (ภูมิคุ้มกันในตัว) อีกทั้งควรมีการประมาณรายรับรายจ่ายล่วงหน้าที่เหมาะสม (ความมีเหตุผล) และมีวิธีการสรรหาคนดี-คนเก่งเข้ามาทำงาน (ภูมิคุ้มกันในตัว) เพราะจะทำให้บริษัทสามารถแข่งขันได้ในตลาดที่ใหญ่ขึ้นได้อย่างมั่นคง ในส่วนของบริษัทที่มีอายุมากกว่า 20 ปี แม้ว่าจะเป็นช่วงอายุที่มีการปฏิบัติได้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุดแต่ก็ควรที่จะเริ่มพัฒนาใน

ส่วนของการบริหารในเรื่องของ มีการผลิตวัสดุก่อสร้างขึ้นเอง หรือมีการรับซื้อจากชุมชนใกล้เคียง เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีการปฏิบัติ
น้อยในทุกช่วงอายุ ผู้วิจัยเชื่อว่าเมื่อผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยได้นำผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางใน
การบริหารจัดการองค์กร จะทำให้เกิดความยั่งยืนในอนาคตได้

เอกสารอ้างอิง

- [1] Adendorff, C., Appels, G., Botha, B. (2011). Strategic management: An Eastern Cape construction SME case study. Acta Structilia. Vol.18 No. 2: 40-63
- [2] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). การสำรวจอุตสาหกรรมก่อสร้าง พ.ศ. 2557. วันที่สืบค้น 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2559. สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- [3] U.S.Census Bureau. (2007) Economic Census. Survey of Business Owners. วันที่สืบค้น 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2559. U.S.Census Bureau.
- [4] สาทิตร ม่วงหมี่, ศลิลา วัชรพงษ์กิตติ, สุดาพร สาวม่วง. (2557). รูปแบบการตลาดที่ยั่งยืนของธุรกิจขนาดย่อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. สมาคมนักวิจัย. ปีที่ 19 ฉบับที่ 1: 20-23
- [5] สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2551). การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์
- [6] ทิศนา แหมมณี. (2558). ถอดรหัสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- [7] Priyanut, P. (2004). Sufficiency Economy. ASEAN Economic Bulletin. Vol. 21 No. 1: 127-134.
- [8] Wethyavivorn, P. (2009). Strategic Assets Driving Organizational Capabilities of Thai Construction Firms. Journal of Construction Engineering and Management. 135: 1222-1231
- [9] Chae, B., Olson, D., Sheu, C. (2014). The impact of supply chain analytics on operational performance: a resource-based view. International Journal of Production Research. VOL. 52 No. 16: 4695-4710
- [10] รัฐวุฒิ ฐิแทนคุณ. (2554). การพัฒนาแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างของปัจจัยแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการ

วิจัย

- [11] สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2554). การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์
- [12] รัฐวุฒิ ฐิแทนคุณ. (2558). การพัฒนาตัวชี้วัดความพอเพียงในอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารก่อสร้าง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- [13] Cronbach, L. J., 1951. Cronbach's alpha [Online], Available: http://en.wikipedia.org/wiki/Cronbach's_alpha

(Footnotes)

- 1 เป็นปัจจัยที่อยู่ในด้านความมีเหตุผลและ ภูมิคุ้มกันในตัว